

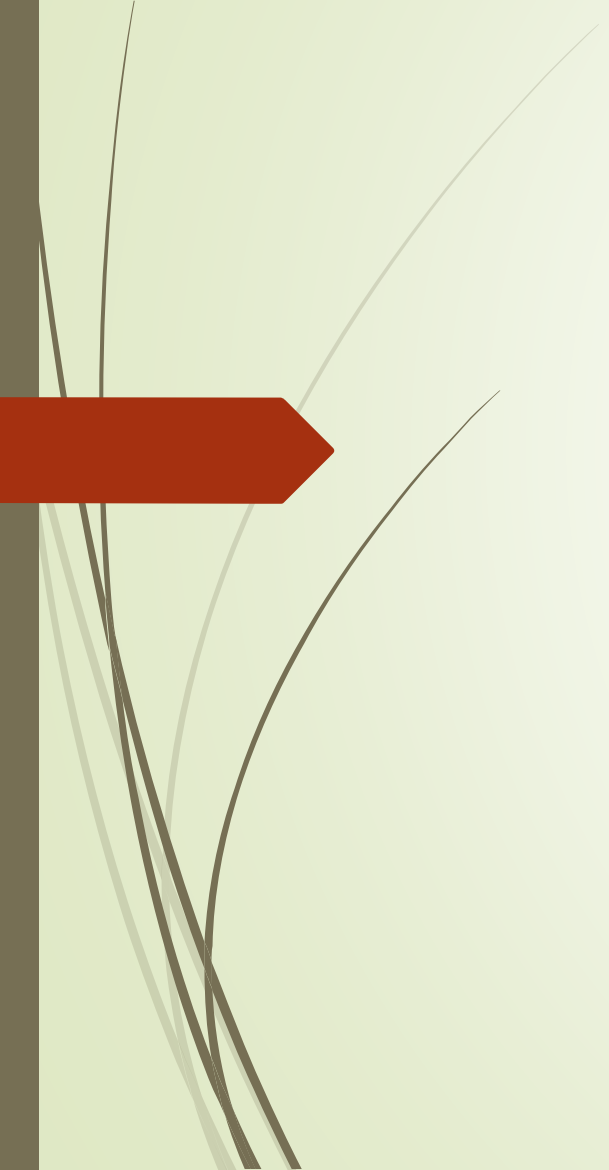
İletişim becerilerine genel bir bakış

“

Kişilerarası ilişkiler,
ruh sağlığını korumaya
yarayan destek sistemleri
olarak işlev görmekte...

”

-
- Ruh sağlığı iyi → sağlıklı kişilerarası ilişki
  - Fizyolojik ve psikolojik iyi oluř (psychological well-being)

PSIKOLOJİK İYİ OLUŐ?

-
- Olumlu kendilik algısı
  - Sınırlılıklarının farkında ancak kendinden memnun
  - Kiřisel ihtiyaç ve isteklerini karřılayacak řekilde çevreyi řekillendiren
  - Bağımsız hareket edebilen

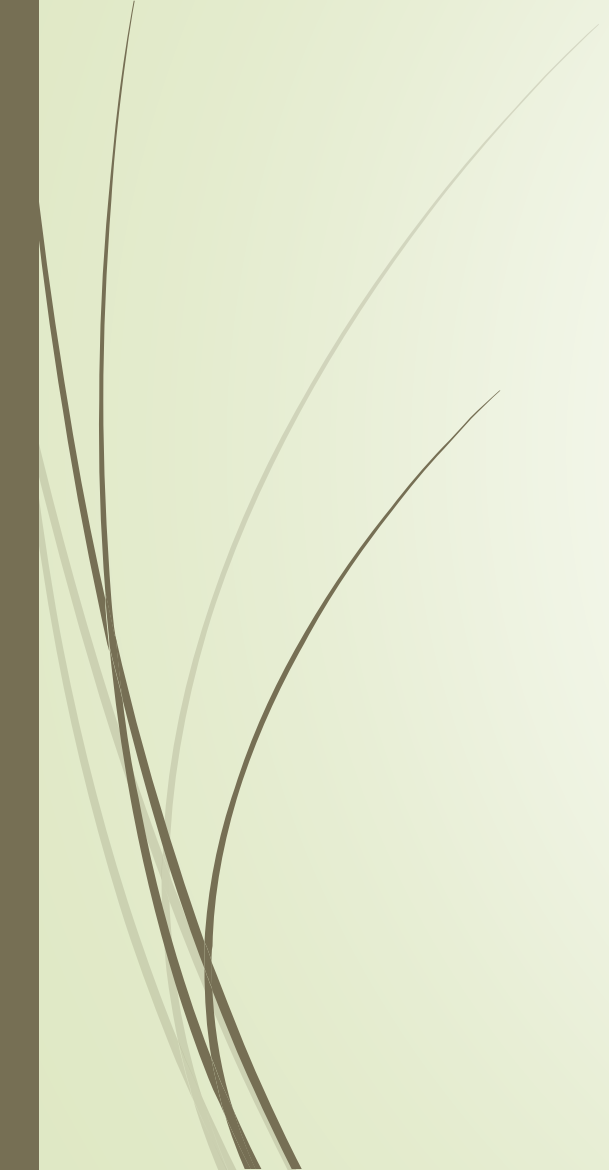
İletişim becerisi ?

- Saygı ve empati temelli
- Etkin dinleme
- Somut konuşarak uygun kendini açabilme
- Maskesiz ben dili ile duygu ve düşünce iletebilme
- Başkalarını küçük görmeden haklarını koruyabilme sözel ve sözel olmayan mesajları uygun kullanabilme
- Bireyin toplum içine yaşamasını kolaylaştıran öğrenilmiş davranışlar

İyi ve etkili iletişim için

- Kendine ve karşıdaki kişiye içten saygı duyma
- Empatik yaklaşım
- Etkin dinleme
- Somut konuşma
- Uygun biçimde kendini açma
- Ben dilini kullanması
- Tam ve tek mesaj yollaması
- Ben dili ile empatik güvengen davranış
- Saygı temelli saydam davranması, maske takmaması
- Sözel +sözel olmayan mesajları uyumlu olarak kullanması

Saygı duyma
kendine ve karşıdakine ?

► Savunucu Saygı

insan değerli evet .....

► İçten Saygı

İnsanların gerçekten değerli olduğu görüşü, hissi ve davranışı vardır.

Saygı / Boyuneęicilik mi?

- Birey duygu, düşünce, inanç gibi kendine özgü unsurları yansıtmada yetersiz olması, hakları çiğnenince karşı koyamaması, kendini savunamaması
- Bağımlı kişilikler

“

Saygı egemense ilişkilerde
birey özgür, bağımsız,
yaratıcı ve üretkendir...

”

Düşünür, karşı çıkar, değiştirir, değişir, alternatifler sunar.

Siz diğer kişilere olumlu ya da olumsuz önyargılı davranıyor musunuz?

Empatik anlayışla yaklaşabilmek

- Bir başkası açısından, onun dünyasına bakıp, onu anlamaya çalışan kişi, karşıdakini YARGILAMADAN, AŞAĞILAMADAN, SUÇLAMADAN sağlıklı ilişki kurma yollarını bulabilir.
- Bilişsel ve duygusal bileşenleri var.
- **SOĞUK EMPATİ:** kişinin duygularını anlar ancak duygusal durumunu paylaşmaz.
- **SICAK EMPATİ:** duygularını anlar, destek olma hissini hissederek.

empati

- Dikkatli dinleme
- Yansıtma ile bilişsel olarak gerçekleştirilir, bilerek yapılır (Davis, 1990).

1. Karşıdaki kişiyi anla
2. Karşıdaki kişinin duygu ve düşüncelerini öğren
3. Karşıdaki kişinin düşünce ve duygularını anlamaya çalış ve anladığını da İLET!

GERİ bildirim sözel ve sözel olmayan davranışlarla

Empati / sempati

- O kişinin duygu ve düşüncelerinin hepsine sahip olmak demek.
- Onunla acı çekme / sevme vs...
- Empatide anlamak esas.
- **ANLAMAK** ve **HAK VERMEK** farklı şeyler.

Etkin dinleme

➤ Fiziksel ve psikolojik olarak empatik bir anlayışla dinleme

4 temel öge:

➤ İşitme

➤ Dikkat

➤ Anlama

➤ Hatırlama

İşitme / dinleme

- DİNLEME söyleneni işitme, dikkat etme, anlama ve hatırlamayı içerir.
- Aktif ve empatik dinleme
- Söyleneni anlamaya çalışma ve anladığını iletme

örnek

➤ Üniversiteki hocamla aram kötü. Arayı düzeltmek için çok uğraşım ama bir türlü düzelmiyor (üzgün ses)

A: Amann boşver... Benim de aramın kötü olduğu hoca var bir şey olmaz.

B: Eyvah hoca sana takmasın bana fena takmıştı!

C: Hocanla olan ilişkini düzeltmek için elinden geleni yaptın bu yüzden çok üzgünsün biliyorum.

Somut konuşma

- Genel ifadelerden kaçınma
- Açık ve net konuşma
- Daha üstün / farklı / çok bilir
- Karmaşık ya da bilinmeyen kelimeler kullanma

Uygun biçimde kendini açma

- Kendisi ile ilgili bilgiyi paylaşma
- Sosyal maske takmadan
- Duygusal sağlığın özü
- Sağlıklı bir kişiliğin ifadesi
- İnsanlar arasında güven oluşur

- Kendini açma = güven
- Appropriate self-disclosure

Zaman
mekan
açılan birey
uygun bilgiler-uygun bireylere

Ben dili ile konuşma

- Düşünce paylaşımı
- ?? Duygular.....
- BEN DİLİ (I MESSAGES) karşıdaki kişiyi suçlamadan, küçültmeden, bir konuya ilişkin, duygu ve düşünceleri iletmesi...

SEN DİLİ

- AKILSIZ NE YAPTIN BÖYLE?
ŞİMDİ DAYAK YİYECEKSİN!

BEN DİLİ

- Bana bağırdığın zaman çok üzülüyorum. Beni sevmediğin ve değer vermediğini düşünüyorum.

Eksiksiz ben dilinin 3 ögesi

- Kabul edilemeyen davranış
- Duygu
- Somut etki

➤ Kardeşini hızla gezdirdiğini görünce

Kabule edilemeyen davranış

➤ korkuyorum

Duygu

➤ çünkü düşüp yaralanabilir.

Somut etki

Tam-tek mesaj yollama becerisi

Anlamı çarpıtma en aza iner.

➤ ALGI

➤ DUYGU

➤ İSTEK

➤ ‘Bana yardımcı olduğunu görüyorum,

➤ Bu beni çok mutlu ediyor

➤ Yardımcı olmaya devam etmeni istiyorum. ‘

BEN dili ile GÜVENGENLİK davranışı

- Güvengen=assertiveness
- Kişi duygu, düşünce, gereksinim ve isteklerini başkasına baskı altına almadan, tehdit edici olmadan, doğrudan ve uygun bir biçimde rahatlıkla iletebilmesi.
- İletişime açık, doğrudan, dürüst ve uygun
- Sınırlarını kabul eder, her zaman kazanamayacağını farkındadır, sınırlılıklarını kabul eder, çaba harcar, kazanır, kaybeder, sonuç çıkartıp ders alır, kendisine saygısı vardır.

Güvengen X Saldırgan / Çekingen

- Çekingenler... utangaç tavır
- İlişkileri geliştiremezler.

Saldırgan

- Zarar verici, sözel / fiziksel / dolaylı
- Seçim hakkı tanımaz
- Bencil tutum
- Değersiz görme
- Emretme
- Özdenetimi düşük

Saydam olma maske takmama

➤ İçi-dışı bir olma

➤ **İyi iletişim:**

TUTARLI OLARAK TÜM DURUMLARDA ELDEN GELDİĞİNCE
KENDİMİZ OLMAK...

NEDEN MASKE TAKARIZ?

BENİ KABUL ETMEZSEN

BENİMLE ALAY EDERSEN

BANA KIZARSAN ....

SAYDAMLIK

2 ÖNEMLİ KURAL

1. SAYGISIZLIK YAPMAMAK

2. DURUMA VE KURALLARA UYGUN DAVRANMAK

SÖZEL OLMAYAN DAVRANIŞLAR

- GÜLÜMSEME
- ALKIŞLAMA
- SARILMA

- DUYGULAR yüzümüzde görünür.
- **İletişimde etkisi % 55**
- Sesli ve sessiz iki tür

-
- Sözel iletişim yaygın
  - İstenileni ifade etme ve anlam taşıma... EN DÜŞÜK İLETİŞİM türü,
  - Mehrebian'ın araştırması : beden,ses, sözcük etkisi

SÖZEL OLMAYAN DAVRANIŞ : %55

SES: %38

SÖZCÜKLER: % 7

Sözel olmayan davranışlar

Sesli olan sözel olmayan davranışlar

- Ses yüksekliği, tonu, hızı, vurgu, konuşma aralığı, akıcılık, kahkaha sesi, içini çekme

Sessiz olan sözel olmayan davranışlar

- Beden dili, yüz ifadesi, göz iletişimi, vücut duruşu, fiziksel mesafe, dokunma, yüz kızarması, nefes alış veriş vb....

-
-
- Sözel olmayan davranış sözele eşlik eder.
  - KIZGINLIK ya uyumsuzsa
  - Sözel davranıştan kuşku duyulur.
  - Huzursuz kişi..... Yüz ifadesi kontrol eder,
Peki ayaklar?